

Traficomin hankeavustusten hankekortti

Hankekortti julkaistaan valtionavustusten verkkosivuilla.

Linjasto yhdessä - Kotkan seudun joukkoliikenteen linjastouudistus vuorovaikutteisesti

Avustuksen saaja	Kotkan kaupunki	
Osallistujat	Kotkan seudun henkilöliikenneyksikkö, Kotkan kaupunki, Haminan kaupunki, Pyhtään kunta	
Aikataulu	04/2025	02/2026
Hankkeen tavoite ja sisältö, kohderyhmä	<i>Linjasto Yhdessä</i> on vuosina 2025–2026 toteutettava hanke, joka tuo vuorovaikutuksellinen suunnittelun osaksi Kotkan seudun joukkoliikenteen linjastouudistusta. Hanke perustuu helmikuussa 2025 hyväksytyyn <i>Kotkan seudun joukkoliikenteen palvelutasosuunnitelmaan 2025–2035</i>, ja sen tavoitteena on laatia käyttäjälähtöinen linjastosuunnitelma tulevia joukkoliikenteen kilpailutuksia varten. Hankkeen aikana tuotetaan useita aineistoja ja käytetään vuorovaikutuksen välineitä, jotka tukevat linjaston ja matkaketjujen kehittämistä: -Karttapohjainen kysely: tavoite on tunnistaa erityisesti matkaketjujen ongelmakohtia ja kehitystarpeita käyttäjien näkökulmasta; -Internet- ja mahdollisesti paperikyselyt kokoavat ajankohtaista, vertailukelpoista tietoa eri käyttäjärühmien tarpeista; -Asukastyöpajat järjestetään kaikissa kolmessa kunnassa (Kotka, Hamina, Pyhtää) suomeksi sekä Kotkassa myös englanniksi ja venäjäksi. Työpajojen avulla kerätään näkemyksiä linjastoratkaisuihin ja lisätään asukkaiden ymmärrystä joukkoliikenteen suunnittelusta; -Syvähaastatteluilla saadaan tietoa joukkoliikenteen käyttöön vaikuttavista tekijöistä erityisesti aiemmin aliedustetuista ryhmistä, kuten nuorista ja kielivähemmistöistä; -Kestävän liikkumisen asukasraadit perustetaan syksyllä 2025 ja ne käsittelevät linjaston lisäksi laajemmin kävelyn, pyöräilyn ja muiden kestävien liikkumismuotojen kehittämistä Kotkan seudulla; -Linjastosuunnittelusta viestiminen: tavoitteena on varmistaa, että hankkeen eri vaiheet ja osallistumismahdollisuudet ovat laajasti asukkaiden tiedossa. Viestinnän avulla pyritään tekemään strategisesta suunnittelusta ymmärrettävää ja helposti lähestyttävää. Hankkeen kohderyhmiä ovat sekä joukkoliikenteen nykyiset käyttäjät (mm. työmatkapedelöijät, opiskelijat, lapset, nuoret ja eläkeläiset) että	

	potentiaaliset käyttäjät, joihin kuuluvat muun muassa henkilöautoa ensisijaisesti käyttävät. Kielivähemmistöt on myös tärkeä kohderyhmä tässä hankkeessa. Lisäksi hanke mahdollisuuksien mukaan kohdistuu alueellisiin ja yhteisöllisiin sidosryhmiin, kuten paikallisiin työnantajiin ja oppilaitoksiin.
Ennakoitu tulos	Hankkeen ennakoitu tulos on vuorovaikutteisesti laadittu linjastosuunnitelma, joka palvelee paremmin Kotkan seudun eri käyttäjäryhmien tarpeita ja tukee myös kestävien matkaketjujen kehittämistä. Hanke parantaa joukkoliikenteen käyttäjälähtöisyyttä tuottamalla syvällistä ja edustavaa tietoa matkustajien tarpeista, esteistä ja odotuksista eri käyttäjäryhmissä. Syvähaastattelujen, kyselyiden ja työpajojen kautta syntyy tietopohja, jonka avulla linjastosuunnittelu voidaan kohdentaa paremmin ja kehittää palveluista houkuttelevia vaihtoehtoja eri asukasryhmille. Ennakoituna tuloksena myös syntyy lisääntynyt tietoisuus joukkoliikenteen toiminnasta Kotkan seudulla sekä matkaketjujen toimivuuden merkityksestä. Kestävän liikkumisen asukasraadin perustaminen varmistaa, että vuorovaikutus ja osallistaminen jatkuvat myös hankkeen jälkeen ja juurtuvat osaksi seudun suunnittelukäytäntöjä.
Lisätietoja hankkeesta	Esa Partanen, joukkoliikennepäällikkö, Kotkan kaupunki/Kotkan seudun henkilöliikenneyksikkö. +358 40 624 7948; esa.partanen@kotka.fi Nikolay Krupen, joukkoliikenneinsinööri, Kotkan kaupunki/Kotkan seudun henkilöliikenneyksikkö. +358 40 120 8745; nikolay.krupen@kotka.fi

Hankkeen päättyessä täydennetään:

Tulokset	Hankkeen puitteissa on toteutettu useita toimenpiteitä Kotkan seudun joukkoliikenteen vuorovaikutteisen suunnitteluprosessin vakiinnuttamiseksi: kaikille avoin suunnittelukysely, asukastyöpajoja kolmessa kunnassa sekä yhden englanninkieliseen työpajaan osallistuneen henkilön syvähaastattelu. Näiden toimenpiteiden kautta saatua tietoa on analysoitu, ja sitä on jo hyödynnetty suunnitteluprosesseissa. Lisäksi on tehty valmisteluja pitkäjänteisten vuorovaikutuskanavien luomiseksi. Näihin lukeutuvat vuosittainen joukkoliikenteen asiakastytyytyväisyyskysely sekä asukasraati, jonka on suunniteltu kokoontuvan 2–3 kertaa vuodessa. Lisäksi hankkeen yhteydessä on toteutettu monikanavaista viestintää vuorovaikutusmahdollisuuksista.
Miten tavoitteet toteutuivat?	Hanke on ollut Kotkan seudun joukkoliikenteelle erittäin hyödyllinen, ja asetetut tavoitteet on pääosin saavutettu erinomaisesti. Suunnittelukysely osoittautui menestykseksi: yli tuhannen vastaajan otoksen avulla pystyttiin nopeasti ja tehokkaasti selvittämään viimeaikaisten linjastomuutosten vaikutuksia sekä sitä, mitkä asiat ovat joukkoliikenteen käyttäjille aidosti tärkeitä. Karttapohjainen kysely oli sopiva valinta työkaluksi, sillä sen avulla kerättiin runsaasti arvokasta paikkatietoa nykyisistä ongelmakohtista ja kehitystarpeista. Tätä tietoa on jo hyödynnetty tulevien parannusten suunnittelussa.

	Myös asukastilaisuudet koettiin erittäin hyödyllisiksi. Ne tarjosivat mahdollisuuden saada suoraa palautetta joukkoliikenteen nykytilasta kussakin kunnassa sekä käsitellä hyvinkin yksityiskohtaisia, kuntakohtaisia haasteita. Yksi hankkeen keskeisimmistä tavoitteista oli varmistaa nyt käynnistetyt vuorovaikutteisen suunnitteluprosessin jatkuvuus. Tulevaisuutta varten luotu toimintamalli, joka kattaa vuosittaiset kyselyt ja asukasraadin tapaamiset, auttaa tämän tavoitteen saavuttamisessa. Tavoite tiettyjen asukasryhmien osallistamisesta toteutui kuitenkin vain osittain. Osa kohderyhmistä, kuten työmatkalaiset, seniorit sekä niin aktiiviset kuin satunnaisetkin matkustajat, oli prosessissa hyvin edustettuina. Sen sijaan nuoria ja opiskelijoita ei onnistuttu saamaan mukaan etenkin asukastilaisuuksiin ja asukasraatiin, vaikka heidän osuutensa kyselyn vastaajista olikin riittävällä tasolla. Lisäksi mittavista markkinointiponnisteluista huolimatta seudun kansainväliset asukkaat eivät löytäneet tietään englanniksi ja venäjäksi järjestettyihin tilaisuuksiin.
Arvio hankkeen vaikutuksista	Hankkeella on pitkäaikaisia vaikutuksia Kotkan seudun joukkoliikenteen eri osa-alueiden kehitykseen. Se on jo nyt vaikuttanut konkreettisesti liikennesuunnittelua koskeviin päätöksiin: syksyllä 2026 toteutetun kyselyn ja asukastilaisuuksien tulokset ehdittiin ottaa hyvin huomioon kesä- ja talvikausien 2026–2027 liikenteen suunnittelussa. Lisäksi hankkeessa käynnistetyt jatkuvat prosessit, kuten asiakastyytyväisyyskysely ja asukasraati, tulevat vaikuttamaan esimerkiksi Kotkan seudun matkustajainformaation, lipputuotteiden ja myyntikanavien kehittämiseen. Ne tukevat myös lähitulevaisuudessa tehtäviä merkittäviä kalustoa ja linjastoa koskevia ratkaisuja.
Mitä opittiin? Mitä kannattaisi tehdä toisin?	Hanke on tarjonnut erinomaisen oppimiskokemuksen paitsi siitä, mikä on joukkoliikenteen matkustajille aidosti merkityksellistä, myös siitä, kuinka suoraa vuorovaikutusta ja palautteenkeruuta voidaan järjestää kaikkia osapuolia palvelevalla ja kiinnostavalla tavalla. Suunnittelukyselyn kysymysten asettelu ei ollut yksinkertaista, vaan se vaati strategista pohdintaa: mihin toteutettuihin ja mahdollisiin tuleviin joukkoliikenteen muutoksiin asukkaiden näkemykset ovat erityisen tärkeitä, kun otetaan huomioon suunnittelun reunaehdot ja rajallinen budjetti. Myös monikanavaisen viestintäkampanjan toteuttaminen osoittautui yllättävän haastavaksi, mutta se saatiin vietyä läpi menestyksekkäästi ja aikataulussa. Jälkikäteen arvioituna yksi selkeä kehityskohde liittyy ikä- ja kielivähemmistöjen tavoittamiseen asukastilaisuuksia varten. Pelkkä viestintäkampanja ja tiedon jakaminen vakiintuneissa kanavissa ei tuottanut toivottua tulosta. Näiden ryhmien tavoittaminen olisi todennäköisesti vaatinut vielä jalkautuvampaa otetta ja vaikka ihmisten kutsumista tapahtumiin henkilökohtaisesti. Käytettävissä olleilla rajallisilla resursseilla tällaisen työn järjestäminen olisi kuitenkin ollut erittäin haastavaa.